

SZAKDOLGOZAT TARTALMI KIVONATA

Évelő dísznövények vizsgálata különböző termőhelyen

Helt Gergő

Kertészmérnöki, BSc, nappali

Kertészettudományi Intézet, Kertészeti Tanszék

Belső témavezető: Horváthné dr. Baracsi Éva, egyetemi docens, MATE Georgikon Campus

Az évelő dísznövények díszkertészeti alkalmazása egyre fontosabb a klímaváltozás miatt. Az évelő ágyások kialakításakor a legfontosabb szempont a növények ökológiai igényének figyelembevétele. Különbféle termőhelyen eltérő időjárási, edafikus és geografikus tényezők között a növények másképp viselkednek, ezért van szükség az eltérő körülmények között kiültetett taxonok vizsgálatára.

Munkánk során célul tűztük ki, hogy előre megtervezett évelő összetételű ágyásokat vizsgálunk különböző termőhelyen és ökológiai körülmények között.

A vizsgált évelő ágyások, 'Félárnyékos előkert' és 'Kis napfényágy' a MATE Georgikon Campus kertészeti telepén, illetve Veszprém megyében, Zirc városában a saját kertünkben kerültek beültetésre. A kísérletet 2023.június 15-én indítottuk el, a megfigyelések 2024. augusztus 22-ig tartottak. A vizsgált paraméterek a növények magassága, átmérője és díszítőértékük milyensége, tartóssága voltak.

A vizsgálatok alapján, az általunk kiültetett összes taxont alkalmasnak tartjuk az ágyások kialakításához. Díszítőértéket tekintve a *Carex morrowii* 'Ice Dance', *Sedum* 'Herbstfreude', *Heuchera micrantha* 'Melting Fire', *Echinacea purpurea* 'Compact Rose', *Gailardia aristata* 'Arizona Apricot' és az *Alchemilla mollis* 'Irish Silk' fajokat ajánlom. A környezeti tényezőkkel szembeni ellenállóságot tekintve a *Carex morrowii* 'Ice Dance', *Vinca minor*, *Sedum* 'Herbstfreude', *Hemerocallis* 'Stella d'Oro', *Hemerocallis* 'Anzac', *Gailardia aristata* 'Arizona Apricot', *Liatris spicata* és a *Centranthus ruber* fajok bizonyultak a legjobb választásnak.

Vizsgálatunk eredménye alapján elmondható, hogy a növények fejlődését nagyban befolyásolja a termőhely. Keszthelyen a melegebb időjárásnak köszönhetően előbb indultak fejlődésnek a növények, azonban a nyári meleg miatt hamarabb befejeződött a virágzás, és a növények elszáradtak, majd behúzódtak a földbe. Zircen az alacsonyabb átlaghőmérsékletnek köszönhetően később indult, de tovább tartott a virágzás, mivel később jelentkezett a kánikula negatív hatása. Összefoglalva megállapítható, hogy egy-egy növényegyüttes eltérő termőhelyi adottságok melletti vizsgálata indokolt annak érdekében, hogy a legnagyobb díszítő értéket tudjuk elérni a házikertben vagy közterületen létrehozott évelő ágyásokban.